

mi képzőinkben is tanítanak, mégis említsük meg, hogy az új célkitűzéseknek megfelelően helyet kapott a biológia (faj- és örökléstan) és a bő némettség ismeret (Deutschkunde.)

A főiskolák nagy részében fiúk-lányok együtt tanulnak. Kollégiumpénz nincs, helyette alacsony tandíj.

Tanítókból egyébként hiány mutatkozik s ezért egy ideig a főiskolai tanulmányokra jogosultakon kívül az egyszerűen érettségizettek közül is sokat felvettek a tanítóképző főiskolákra.

Ezzel szemben polgári és főként középiskolai tanároknak nagy a bőség s ezt olyanképpen is akarják enyhíteni, hogy az elemi sok középiskolai képesítésű tanárt átvett megfelelő átképző kurzus után.

A középiskolai tanárképzés egyébként is szorosabb kapcsolatba kerül a tanítóképzéssel. 1936-tól kezdve ugyanis mindenki, aki tanár akar lenni, köteles 2 félévet hallgatni a tanítóképző főiskolán. Itt dől el, hogy a jelölt alkalmas-e a nevelői pályára. Az elméleti tárgyak mellett elsősorban a gyakorlatban kell rátermettségét igazolni. A második félévét többhetes tanítás fejezi be a gyakorló elemiben. A főiskola tehát ezen túl kiválasztó szerepet tölt be a tanárképzésben, mert csak azokat engedí a szaktanulmányokhoz, akikben megvan a nevelőtanítói készség és csak annyit, amennyire az államnak szüksége van.

A tanári pályára készülőknek már a főiskolára lépéskor dönteni kell szakjukról. Egy főszak mellett két mellékszakot kell választaniuk a következő csoportok valamelyikéből: 1) német, történelem, földrajz, biológia. 2) angol, francia, latin, görög, német, történelem. 3) Tiszta és alkalmazott matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz.

A harmadik szak minden csoportban lehet testnevelés.

A tanárképzés további menetéről, az szak- és pedagógiai vizsgákról még nem jelent meg végleges rendelkezés, de az

országos vizsgálobizottság már készíti az egész birodalomra érvényes vizsgaszabályzatot. Annyi azonban bizonyos, hogy a tudományos és pedagógiai képzettség marad a fődolog, de e mellett minden tanárnak képesnek kell lenni a nemzeti szocializmus világnézetét a tanításban és a nevelésben érvényesíteni.

Wenk Endre.

Az olasz nevelésügy a szenátus előtt.

A közelmúltban az olasz szenátus iskolaügyi problémákkal foglalkozott. Kétségtelenül megállapítható, hogy az olasz elemi iskolai oktatás a legjobban megszervezettek közé tartozik Európában. Pedagógusok ajkáról azonban gyakran hangzik el az a panasz, hogy annak a szép munkának, amelyet az elemi iskola kifejt, nincs meg a szerves megfelelője a középiskolában. Ennek a hiánynak pótlása annyira időszerűvé válik, hogy a szenátus is kimerítően foglalkozott vele.

Josa szenátor a különböző fokú mezőgazdasági iskolák problémáját tárgyalta és azt kéri, hogy ezeknek a számát ne növeljék, mert a végzett tanulók nehezen tudnak elhelyezkedni. Leicht szenátor megemlíti, hogy egyes vidékeken nem vetnek elég súlyt az olasz nyelv tanítására, ami pedig a falusi oktatásnak elsőrendű feladata, mivel a dialektális és az irodalmi nyelv között Olaszországban helyenként olyan különbség van, mint pl. az olasz és a francia között.

Pende szenátor azt kívánja, hogy a fasiszta iskola többet törődjék az eddig elhanyagolt családi neveléssel és készítse elő azon *totális embert*, akit az olasz birodalom mint *produktív polgárt* akar az állami élet szerves részévé tenni és hogy ez az új ember érezze a saját magáért és másokért való munka szükségességét. Majd pedig a középiskola szervezetének tárgyalásánál a szenátor a középiskola két lényeges hibájára mutat rá: *nincs tekintettel a biológiára*

törvényeire és nem törődik a tanulók *egyéniiségének* ismeretével és nincs a helyes tájékozódás birtokában jövődő elhelyezkedésüket illetőleg. Orvosszerű egyetértve a nemzetnevelésügyi miniszterrel helyesnek vélné, hogy az elemi iskola és a középiskola közé iktassanak be egy előgimnáziumot (scuola post-primaria), amely legyen egységes és foglalja magába a jelenlegi középiskola három első osztályát. Ez azonban nem tévesztendő össze az egységes iskolával, és nem kell úgy felfogni mint mindazon ismeretek összességét, melyeket ma a középiskolák alsó osztályaiban tanítanak. Olyan realizisztikus szellemű alapkultúrát kellene nyújtania arra, hogy a növendék egyéni hajlamai megnyilvánulhassanak.

A középiskola, mely így csak öt évre terjed, azáltal nyert rendezést, hogy ezentúl a biológia törvényeire is tekintettel lesz, követvén a gyermek gondolkodása fejlődésének egyes fázisait. Az iskolai tantervnek egyeznie kellene ezekkel a különböző fázisokkal. Mivel a gyermekek csak a serdülőkor utolsó éveiben képesek absztrakcióra, kívánatos, hogy az elvont tárgyakkal erősen megnehezített középiskolai tanterv változásnak vettessék alá. Az államvizsga maradjon meg, de át kell alakítani, úgy hogy a különböző fakultásokra képesítsen. Az egyetemek aggasztó elnépesedése felveti egy szigorú *felvételi vizsga* gondolatát, mely még mindig megfelelőbb a numerus claususnál. Az egyetemi államvizsgáknak a legnagyobb szigorúsággal kell történniök, a vizsgáló bizottságnak nem szabad megengedni azt, hogy félkészültséggel rendelkező egyének töltsék meg a gyakorlati élet minden terrénját. Az orvosi vizsgák kiváló biztonságát adják ennek, mert a végzett hallgatók alig tíz százaléka képes hivatását gyakorolni. A többiek, főképen az *egyetemi didaktika hibája folytán*, lekszikális és absztrakt tudást sajátítanak el minden gyakorlati

ismeret nélkül. Itt az ideje annak, hogy a középiskola mint egész emberi életék tanítómestere visszaszerezze régi tekintélyét.

A fentiek alapján kétségtelen, hogy az olasz középiskola nehézségekkel küzdöklik és nem felel meg azoknak a követelményeknek, melyeket a totális állam elébe állít. De ez a krízis — Bottai miniszter szavaival élve — nem a visszaesés, hanem az átalakulás krízise. (Esiste una crisi nella scuola italiana media, ma è crisi di trasformazione non di decadenza“).

Roma.

Gauder Andor.

Csehszlovákia területén élő népkisebbségünk jórésze falulakó (a 719,569-ből 374,104 magyar 2000 lakosnál, 203,739 magyar 5000-nél kisebb településben) s ebből a tényből helyesen következtet *Vájlók Sándor* arra, hogy a szlovenszkoí magyar kultúra színvonalát és sorsát ennél fogva a 717 magyar község népi műveltsége határozza meg (v. ö. Magyar Írás, 1936. 5. sz. 89.).

Ugyanő (id. h.) a népkultúra tartalmi elemzését illetően arra az álláspontra helyezkedik, hogy a nemzeti művelődés szempontjából a magyar népet 3 részre lehet osztanunk. Az elsőbe tartozók alsó korhatára a 35. év s ezeknél a *történelem ismerete és a szülőföld szeretete* a legerősebb. Ez embercsoport összetartozási ösztönéről, sorsközösségtudatáról azonban már csak annyi morدانivalója van, hogy „*merev áthagyományozott*“ érzés. A 25.—35. évig terjedő nemzedék szellemi magatartásának már gyökeresen eltolódott az irányvonala. *Politikailag* ők már iskolázottak s a történelem csak a világháborútól érdekli őket.

A *kisebbségi generáció*, a 25-ig terjedő évfjakatok kultúrtartalmáról pedig helyes fogalmat alakíthatunk ki magunknak, ha *Vájlók Sándor* összegezö véleményéből — a két idősebb nemzedékről alkotott nézete figyelembevételével